

Zbirka

Katalogi razstav ^[1][Digitalna knjižnica SEM](#) ^[2]

Leto izdaje

2013

ISBN

[978-961-6388-36-8](#) ^[3]

Urednik

dr. Janja Žagar

Strani

191

Trgovina

Publikacije ^[4]

Cena

20.00 EUR

Razstava

Jaz, mi in drugi: podobe mojega sveta

Priponke

 [Jaz, mi in drugi : podobe mojega sveta \(pdf, 8 MB\)](#) ^[5]

Vodnik po stalni razstavi Slovenskega etnografskega muzeja

Stalna razstava [Jaz, mi in drugi: podobe mojega sveta](#) ^[6] je "razstava o ?loveku in njegovem umeš?anju v svet". Zasnovana je kot razstavni razmislek o tem, kaj je ?lovek in kako biti ?lovek kot del Sveta. Pozornost usmerja v vprašanje (ki ima mnogo delnih in prav nobenega celostnega odgovora), kako se narava ?loveške vrste ter specifi?no družbeno-kulturno okolje medsebojno dopolnita v vsakem ?loveškem bitju posebej in kako se skozi njegovo tvorno delovanje v svetu ponovno vzpostavljata.

Kazalo

Prisluhniti življenju in njegovim neskončno pestrim oblikam	7
Bojana Rogelj Škafar	
Med zasnovno in strukturo, sporočilom in spodbudo	9
Janja Žagar	
Razstavna poglavja	31
Namesto uvoda – prostor sprejema	32
Janja Žagar	
Jaz – posameznik	35
Janja Žagar	
Moja družina – moj dom	51
Polona Sketelj	
Moja skupnost – moj domači kraj	65
Nena Židov	
Moja odhajanja – čez meje domačega kraja	77
Inja Smerdel	
Moj narod – moja država	89
Andrej Dular	
Moja ali tuja drugačnost – širni svet	103
Marko Frelih, Daša Koprivec, Tjaša Zidarič	
Jaz – moj osebni svet	121
Janja Žagar	
Opredmetenje razstavne pripovedi.	137
Seznam razstavljenih predmetov	

...dovini. Pravzaprav bolj
in druga?nega. To pa je
na ravno osebnega in
drugi. Drugi del naslova
tom in posameznikovimi

s poudarjenimi kulturne govorice simbolov in njihovih pomenov. Univerzalna človeška sposobnost govorenja in nebesednega izražanja dobi uporabno obliko v raznolikih jezikih in tudi nebesednih načinih komunikacije. V vsaki kulturi ljudje poimenujejo specifično pojave, predmete, odnose, dejanja in njihove simbolne pomeni; vse skupaj tudi kategorizira v specifični red. Simbolni pomen in besedna oblika vsakega pojava sta dogovorjena in se ohranjata (le) v govorni skupnosti (Eriksen 2009: 58, 61). Čutila prav tako niso le naravna danost – od družbenih in kulturnih pozornosti je odvisna usmerjenost opazovanja in razpoznavanja, s tem pa omejena percepcija in razumevanja sveta (Južnič 1987: 22; Eriksen 2009: 64, 65).

Naloga simbolnega je, da ponazarja oz. predstavlja nekaj ali nekoga drugega. Pravzaprav to velja za širšo skupino znakov (ikone, indeksi in simboli³) – vsi ustvarjajo in prenašajo pomen v kateremkoli dejanju komunikacije. Vsi znaki imajo »materialno obliko« (podoba, predmet, slika, beseda v obliki zvoka ali zapisa ...), njihov pomen pa je abstrakten. Specifika simbolov znotraj te skupine je, da s pomenom, ki ga ponazarja, samo na sebi nima nič skupnega; povezava je stvar dogovora, konvencije in rabe (Edgar in Sedgwick 1999: 358, 394). Simbolno posredovani pomeni niso trajni, so omejeno veljavni in spremenljivi, saj so dogovori o njih nikoli dokončana zgodba celo znotraj iste kulture, iste družbene skupine.

Posameznik je točka sobivanja univerzalnega (pridobljenega v evolucijskem procesu kot prepletu biološkega in kulturnega razvoja človeške vrste), specifično skupnega (pridobljenega v socializacijskih in inkulturacijskih procesih konkretnega okolja) in posamičnega (življenjski cikel individualnega človeškega bitja). Fizično telo je predpogoj za posameznikovo obstoj, je pa tudi izhodišče za posameznikovo delovanje in občutenje, za njegovo poistenje in tudi razločevanje.

Nadaljevanje specifičnih družbenih in kulturnih oblik je mogoče le tako, da se vsak posamezni član notranje uskladi z veljavnim simbolnim in predstavnim svetom ter vsemi mogočimi oblikami normiranih primernosti v vedenju, čustvovanju in vrednotenju (Južnič 1987: 54, 55; Nanda 1991: 146); posameznik se tako dojema in prepoznava kot člen tega reda. Najprej se socializirata jezik in telo posameznika, skozi njiju pa tudi normirano mišljenje, doživljanje in čustvovanje ter vedenje. Proces vpisovanja družbeno-kulturnega v posameznika imenitno povzema **koncept habitusa** (Bourdieu 1977, 1984): habitus se kot množica pridobljenih in relativno stabilnih miselnih in vedenjskih vzorcev ter vzorcev okusa vtiskuje v posameznika skozi vsakdanje prakse, s ponavljajočimi izkušnjami, skozi opazovanje, posnemanje in presojanje drugih ljudi.

³ Peirce je znake razdelil na ikone, indekse in simbole. Ikone so znaki, ki reprezentirajo na podlagi podobnosti (risbe, diagrami, modeli...). Indeksi so znaki, ki so z reprezentirano vsebino v realnem odnosu (lastna imena, simptomi...). Simboli pa znaki, ki označujejo oz. reprezentirajo na podlagi konvencije, arbitrarnega vodila (npr. besedni znaki) (po Musek 1977: 46).

Links

- [1] <https://www.etno-muzej.si/sl/publikacije/katalogi-razstav>
- [2] <https://www.etno-muzej.si/sl/publikacije/digitalna-knjiznica-sem>
- [3] <http://www.cobiss.si/scripts/cobiss?command=SEARCH&base=COBIB&select=BN=978-961-6388-36-8>
- [4] <https://www.etno-muzej.si/sl/trgovina/publikacije>
- [5] https://www.etno-muzej.si/files/vodnik_jmd_za_net.pdf
- [6] <https://www.etno-muzej.si/sl/node/1649>
- [7] https://www.etno-muzej.si/files/jaz_kazalo.jpg
- [8] https://www.etno-muzej.si/files/jaz_stran.jpg